

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

בס"ד

ת"א 39377-07-11 טל ואח' נ' ישיבת הר עציון ואח'

לפני כבוד השופט בכיר ד"ר מנחם (מריו) קליין

עידו טל

התובע:

נגד

ישיבת הר עציון

הנתבעת:

נגד

מדינת ישראל – צה"ל

צד שלישי:

פסק דין

לפני תביעה על פי פקודת הנזיקין (נוסח חדש) התשכ"ח -1968 (להלן: "פקודת הנזיקין") המבוססת בעיקר על עוולת הרשלנות.

רקע וטענות הצדדים

לטענת מר עידו טל (להלן: "התובע") ביום 14.09.05, כשהוא היה בחור ישיבה בן 19 בישיבת הר עציון (להלן: "הנתבעת"), נערך אימון ירי לתלמידי הישיבה במטווח הנמצא בתחום חטמ"ר עציון, בבסיס צה"ל הסמוך לישיבה. במהלך המטווח נפל התובע לאחר שנתקל במפגע ומנפילה זו נגרמו לתובע נזקי גוף. מכאן התביעה שלפנינו. בעקבות התביעה שלחה נתבעת 1 הודעת צד שלישי למדינת ישראל (להלן: "הצד השלישי"). הצדדים חלוקים הן בעניין החבות והן בעניין הנזק.

בהחלטתי מיום 14.01.15 הצעתי הסדר לצדדים שלא התגבש לכלל פשרה. גם פגישת הגישור שנערכה ביום ה 07.06.16 לא נשאה פרי, משכך לא היה מנוס מלהכריע בתיק זה לפי העיקרון של "ייקוב הדין את ההר" (מסכת סנהדרין דף ו' עמ' ב'). כל העדויות הראשיות בתיק זה

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

בס"ד

ת"א 39377-07-11 טל ואח' נ' ישיבת הר עציון ואח'

לפני כבוד השופט בכיר ד"ר מנחם (מריו) קליין

הוגשו בתצהירים. נערכו 3 דיוני הוכחות- ביום 20.06.16, ביום 18.09.16, וביום 21.11.16. על פי בקשת הצדדים הוגשו סיכומים בכתב.

טענות התביעה

לטענת ב"כ התובע המלומדים על הנתבעת חובת הזהירות כלפי התובע ומשלא דאגה לנקות את המטווח ולהעביר הוראות בטיחות התרשלה ומשכך עליה לשאת בנזקיו של התובע.

לחילופין טוענים ב"כ התובע המלומדים כי יש להעביר את נטל השכנוע אל הנתבעת וזאת משום שהנתבעת לא בצעה תחקיר מיד עם פינויו של התובע מהמטווח ובכך גרמה לתובע נזק ראייתי. כמו כן עובר נטל הראיה לנתבעת בהתאם לכלל "הדבר מדבר בעד עצמו" לפי סעיף 41 לפקודת הנזיקין. כמו כן טוענים ב"כ התובע כי הנתבעת הפרה חובה חקוקה בכך שלא קיימה את הוראה 8.6.3.3 מ"הוראות להכנת המטווח לירי" אשר קבעה מפקדת זרועות הביטחון של צה"ל ואשר עודכנו ביום 01.02.13 וכן הוראה 8.8.3.2 ב(4) מ"הוראות לביצוע מטווח", הוראות אשר מפרטות כי על האחראי לדאוג כי אין בשטח המטווח מכשולים.

טענות ההגנה

לטענת ב"כ הנתבעת המלומדים התובע לא הרים את נטל ההוכחה ולא הצביע על המפגע שגרם לנפילתו, לא הוכיח כי הנזק נגרם כתוצאה מנפילתו במטווח וגם אם נפל במטווח ייתכן ונפל שלא כתוצאה ממכשול כלשהוא. כמו כן טוענים ב"כ הנתבעת כי מקום המטווח אינו מקום סטרילי ונפילה בשטחו היא בגדר סיכון סביר המצוי במקומות כאלה ובכלל נפילה היא חלק מהסיכונים שבריצה ולכן אין להטיל כל אחריות על הנתבעת. עוד טוען ב"כ הנתבעת כי הנתבעת אינה יוזמת את המטווח ואת ההדרכות ואינה אחראית להן ומי שאחראי למטווח הוא צה"ל. השמירה בישוב בו שוכנת הישיבה ומתגוררים התלמידים הינה מכוח חוק הרשויות המקומיות- הסדרת השמירה, תשכ"א 1961 ואימון התלמידים והעברת המטווח נעשה מכוח חוק זה ובאחריות צה"ל אשר בתחום בסיסו הצבאי, בסיס החטיבה הצבאית המרחבית עציון, מצוי המטווח. היא אשר מבקשת רשימות של תושבים ובכללם תלמידי ישיבה הראויים לשמור, מכשירה אותם לשמירה, מספקת את הנשקים והציוד למטווח ואחראית להעמיד את הקצינים, כוח האדם רכב פינוי וכ"ו לביצוע האימון במטווח וכל זאת כפי שעלה מעדותו של העד מר איתן ניסן רכז בטחון צבאי שוטף של היישוב.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

בס"ד

ת"א 39377-07-11 טל ואח' נ' ישיבת הר עציון ואח'

לפני כבוד השופט בכיר ד"ר מנחם (מריו) קליין

טענות הצד השלישי

ב"כ הצד השלישי המלומדת טוענת כי התביעה אינה בגין הפעלת חוק השמירה ולכן כל טיעון בעניין זה אינו רלוונטי. המטווח אורגן ע"י הנתבעת ואילו צה"ל העמיד ליישוב את המטווח אולם לא אירגן אותו. מי שאירגן את המטווח היה הישיבה בעזרת הרבש"צ שאירגן קצינים במילואים ויוצאי צבא מבוגרי הישיבה כדי להעביר את ההדרכות ואת אימון הירי במטווח שהעמידה צה"ל לרשות הישיבה. מעמדו של הצד השלישי הוא כבעלים על הקרקע וככזה לא התרשל ולא הוכח כי נפל פגם בהתנהלותו.

דיון והכרעה

הפן העובדתי

בעדותו של התובע בעמ' 5 שורה 31 בפרוטוקול מיום 18.09.16 נאמר:

"ש. תאר לי?

ת. עמדתי באזור השמאלי של השורה. רצנו כולנו מהר במהלך ריצה נתקלתי באיזה אבן או שעפתי קדימה הנשק נזרק ממני. כאב לי מאוד היד, כתף, הרגשתי טיפה סחרחורת.

בעדותו של מר שמואל חיים בעמ' 16 שורה 1 לפרוטוקול מיום 21.11.16 נאמר:

ש. תסכים שראית אותו אחרי שנפל?

ת. ראיתי אותו.. מועד ונופל.

ש. בזמן המעידה?

ת. כן."

לעניין הנפילה של התובע הרי שעדותם של מר שמואל חיים ושל התובע קוהרנטיות, מסתדרות עם המוצגים, מהימנות בעיני ולכן אני מקבל את גרסת התובע כי נפל ממכשול במטווח. אף כי התובע לא יכול היה לומר בבטחה מהו אותו חפץ שנתקל בו עדיין עדיפה עדות זו בעיני מהסברה שהעלתה הנתבעת שמה נפל סתם מריצה אקראית ולעניין זה מקובלים עלי טענותיהם של ב"כ התובע בסעיפים 59-66 לסיכומיהם.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

בס"ד

ת"א 39377-07-11 טל ואח' נ' ישיבת הר עציון ואח'

לפני כבוד השופט בכיר ד"ר מנחם (מריו) קליין

עדותו של מר אביתר בעמ' 23 והילך בפרוטוקול מיום 21.11.16 מצטיין בהססנות לענות לשאלות ואי זיכרון בולט בקשר לדברים בסיסיים ביותר:

- ש. איזה נהלים מתנהלים לפני המטווחים, לפני הגעת התלמידים ומתחילים לירות לעבר המטרות?
- ת. במטווח עצמו מעבירים תדריך בטיחות כמו שמעבירים בכל מטווח שיורים בו.
- ש. מבחינה יש הוראה להזהר שיש אבנים, כשרצים או זה הוראות בנאליות שלא נאמרות?
- ת. לא יודע אם נאמרו או לא, לא יודע אם היו כתובות בתיק המטווח.
- ש. בד"כ אומרים זאת במטווחים?
- ת. לא יודע לומר מה זה בד"כ.
- ש. יצא פעם שאמרת למישהו תזהר יש כאן אבנים גדולות קטנות?
- ת. יכול להיות שכן ויכול להיות שלא.
- ש. למעשה אחרי גמר המטווח נאמר קודם אוספים רק תרמילים ריקים?
- ת. יכול להיות, לא זוכר. אני מניח שאספנו תרמילים. מניח לא זוכר ספציפית היום הזה.
- ש. מפנה לסע' 6 לתצהירך, נעשה תחקיר אחרי זה בעניין?
- ת. לא זכור לי.
- ש. דיווחת למישהו על הארוע הזה?
- ת. לא זוכר ספציפית, מניח שאמרתי לרש"צ הישיבה אני מניח שידעה זה לא היה סוד, לא זוכר תחקיר או דיווח.
- ש. אחרי שקורה מקרה כזה הנהלים הם לא לדווח כדי לראות שיש בעיה?
- ת. יכול להיות. "

בהמשך הוא קושר את צד ג' לאירוע:

- ש. מי נתן לכם האישור לבצע המטווח אותו יום?
- ת. המטווח הוא צהלי וקיבלנו אותו מהצבא.
- ש. מפנה לסע' 6 לתצהירך, למה לא רשמית את היום עצמו?
- ת. לא יודע מה התאריך. אני זוכר שהיה ארוע. "

ובהמשך:

- ש. מי אחראי לוודא שהמטווח נקי לפני ביצוע המטווח?

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

בס"ד

ת"א 39377-07-11 טל ואח' נ' ישיבת הר עציון ואח'

לפני כבוד השופט בכיר ד"ר מנחם (מריו) קליין

ת. מניח שזה במסגרת אחריותי כמנהל המטווח.

ש. מתי ידעת לראשונה על תביעת התובע?

ת. לפני סביב שנתיים וחצי.

ש. פנו אליך הישיבה?

ת. לא.

ובהמשך:

ש. זוכר יום הנפילה הארוע הזה?

ת. כן. לא היו אירועים כאלו קודם.

בעדותו של מר איתן ניסן רכז הביטחון השוטף של היישוב בעמ' 19 והילך לפרוטוקול מיום 21.11.16, עולה שמצפים מהתלמידים לנקות את המטוח ממפגעים:

ש. היית במטווח הזה?

ת. הרבה פעמים.

ש. תוכל לתאר השטח מהבקתה עד המטרות, בוץ אבנים?

ת. שטח מיושב שפזורות עליו גם אבנים, כמו בולדוזר שעבר ויישר שטח.

ש. זה שטח הררי מיושב?

ת. שטח שיישרו. לא כביש. שטח שיש בו קצת אבנים.

ש. ידוע לך אם עושים שם סיבוב גז?

ת. באותה עת האחיות על ניקיון המטווח על המתאמנים שבסוף האימון ינקו אחריהם תרמילים.

ש. רק תרמילים?

ת. גם אם נפל שם משהו. צריך להשאיר שם נקי.

הטלת החובה על התלמידים לניקיון המטווח ממפגעים נראית לא הגיונית לאור המשך עדותו:

ש. המטווח הזה משמש רק לתלמידי ישיבה או גם לצבא?

ת. גם לצבא, בעיקר לצבא, זה מטווח צבאי לכל דבר במטווח הצבא עושה הכשרות ואימונים לאזרחים.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

בס"ד

ת"א 39377-07-11 טל ואח' נ' ישיבת הר עציון ואח'

לפני כבוד השופט בכיר ד"ר מנחם (מריו) קליין

- ש. לאחר סיום המטווח אוספים תרמילים מי מוודא?
 ת. הקצין שמעביר את המטווח הוא כשמחזיר תיק המטווח, היה תקופות שמישהו בא לאסוף סיור.
 ש. 15 חיילים מפקד אחד?
 ת. מה שעושים הרב הפעמים שמגיעים עוד אנשים לעזור לו מ"כ עוזרים לו כמפקדי משנה, את המטווח הוא אחראי."
 ובהמשך עדותו:

- ש"ש. יש שלטים?
 ת. יש שלטים של הטווחים, המטווח 100 מ'. הוא מחולק.
 ש. נגיד המקצה יורה ואז אומר מה?
 ת. בירי החי הוא קובעים מי יורה, יש הוראות איך מתבצע ירי כמה כדורים איך יורים בכריעה עמידה, מטחים בודד, הקצין נותן הוראות לביצוע ירי, לפעמים חונך אחד אחד או בקבוצה לפי מגבלות הבטיחות לפי התכנים המקצועיים. כשנגמר המקצה כשכולם סיימי לירות המפקד אומר חדל, מטווח קר מעכשיו אף אחד לא יורה, בודק נשקים לכולם מוודא פריקת נשקים של כל החיילים היורים ועכשיו הולכים לבדוק המטרות כמה כל אחד פגע. לסמן המטרות כדי שהמקצה האחר יראה את הפגיעות של כמה הוא פגע.
 ש. לגבי השילוט אתה לא זוכר שיש שילוט שמזהיר מבחינת מכשולים?
 ת. יש שלט מודבק בסככה הוראות בטיחות. זה מופיע בתיק."
 מעדויות אלו אנו למדים כי מבחינה עובדתית מי שניהלו והיו מעורבים במטווח ובהכנות אליו היו הן הנתבעת והן צד ג'. הנני דוחה את ניסיוניהן להעביר האחריות האחת עלפתפי השנייה.

הפן המשפטי

השאלה המונחת בפניי כעת היא האם התובע הצליח להוכיח שמעשיה או מחדליה של הנתבעת, עולים כדי רשלנות כמשמעותה של זו בפקודת הנזיקין (נוסח חדש) התשכ"ח-1968 (להלן: "פקודת הנזיקין").

עולת הרשלנות מוסדרת, מבחינה נורמטיבית, בסעיף 35 לפקודת הנזיקין הקובע, כי:

"עשה אדם מעשה שאדם סביר ונבון לא היה עושה באותן נסיבות או לא עשה מעשה שאדם סביר ונבון היה עושה באותן נסיבות, או שבמשלח יד פלוני לא השתמש במיומנות, או לא נקט מידת זהירות, שאדם סביר ונבון וכשיר לפעול באותו משלח יד

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

בס"ד

ת"א 39377-07-11 טל ואח' נ' ישיבת הר עציון ואח'

לפני כבוד השופט בכיר ד"ר מנחם (מריו) קליין

היה משתמש או נוקט באותן נסיבות – הרי זו התרשלות; ואם התרשל כאמור ביחס לאדם אחר, שלגביו יש לו באותן נסיבות חובה שלא לנהוג כפי שנהג, הרי זו רשלנות, והגורם ברשלנותו נזק לזולת עושה עוולה."

סעיף 36 לפקודת הנזיקין מסדיר את גבולות חובת הזהירות וקובע, כי:

"החובה האמורה בסעיף 35 מוטלת כלפי כל אדם וכלפי בעל כל נכס, כל אימת שאדם סביר צריך היה באותן נסיבות לראות מראש שהם עלולים במהלכם הרגיל של דברים להיפגע ממעשה או ממחדל המפורשים באותו סעיף."

שלושה יסודות לעולת הרשלנות: קיומה של חובת זהירות (מושגית וקונקרטית) על המזיק כלפי הניזוק; הפרתה של חובת הזהירות, קרי – התרשלות; ונזק. (ע"א 145/80 ועקנין נ' המועצה המקומית בית שמש, פ"ד לז(1), 113, 122 (1983)) (להלן: "פרשת ועקנין"). המזיק-המעוול, יחוב בנזיקין, אם גרם לנזק באשמו (סעיף 64 לפקודה). בהלכה הפסוקה, קיימות גישות שונות באשר למידותיה ומלבושיה המשפטיים של האחריות ברשלנות, במיוחד הכלים להוכחת תנאי היסוד לאחריות (ההתרשלות וחובת הזהירות) ומרכיביהם. (ראו ע"א 2625/02 נחום נ' דורנבאום, פ"ד נח(3), 385, 408 (2004); ע"א 10078/03 שתיל נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] מיום 19.3.2007; ע"א 2061/90 מרצלי נ' מדינת ישראל, פ"ד מז(1), 802, 809 (1993); ע"א 878/06 טרויהפט נ' עטיה, [פורסם בנבו] מיום 4.1.2009; ע"א 9313/08 אופנברג נ' הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל-אביב-יפו, [פורסם בנבו] מיום 7.9.2011; ע"א 4486/11 פלוני נ' פלוני, [פורסם בנבו] מיום 15.7.2013).

לפי גישה אחת, המבחן לקיום חובת הזהירות הוא מבחן הצפיות, ויש להבחין בין חובת זהירות מושגית לחובת זהירות קונקרטית. לפי הגישה האחרת, קיומה של חובת הזהירות נבחן כמקשה אחת, באמצעות מבחן הקרבה (Proximity) או הרעות (Neighborhood) בין המזיק לניזוק, בנוסף לבחינה האם הוגן, צודק וסביר שתוטל חובת זהירות נורמטיבית על המזיק. ויודגש: חרף ההבדלים בין הגישות דנן, משלבות שתיהן שיקולי מדיניות בעיצובה של חובת הזהירות הנורמטיבית על המזיק.

במסגרת בחינת חובת הזהירות המושגית נבחן האם מתקיימת החובה להיזהר בין סוג המזיק לסוג הניזוק כאשר הבחינה היא אבסטרקטית ונערכת בלא להתחשב בנסיבותיו הספציפיות של העניין שבפנינו. חובת הזהירות הקונקרטית נבחנת בשני שלבים, כאשר בשלב הראשון עלינו לשאול האם אדם סביר יכול היה לצפות את אפשרות התרחשותו של הנזק הנטען

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

בס"ד

ת"א 39377-07-11 טל ואח' נ' ישיבת הר עציון ואח'

לפני כבוד השופט בכיר ד"ר מנחם (מריו) קליין

בנסיבותיו הספציפיות של המקרה שבפנינו. בשלב שני עלינו לשאול האם גם צריך היה אדם סביר לצפות את קרות הנזק, כאשר השאלה השנייה נבחנת במסגרת שיקולי מדיניות משפטית, לאמור האם אנו רואים את הסיכונים הנוצרים כתוצאה מפעולה מסוימת כבלתי סבירים עד שיש להטיל בגינם אחריות על העושה אותם, כאשר אנו יוצאים מתוך נקודת הנחה כי לא כל סיכון אשר ניתן לצפותו בהכרח שגם נידרש לצפותו ולמונעו (וראו ע"א 333/56 סולל בונה בע"מ נ' מאיר נציה ו-דוד בן-יחזקאל, יב 619), שכן הדין אינו מחייב את החב חובת זהירות לנקוט בכל אמצעי הזהירות האפשריים על מנת שלא ייגרם נזק, אלא באמצעים הסבירים למניעתו בנסיבות הענין (ראו ע"א 559/77 חיים למפרט נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] בעמ' 652).

אין ספק כי מבחינת חובת הזהירות המושגית הרי שהישיבה חבה בחובת זהירות לתלמידיה, כל עוד הם תחת אחריותה. ואולם כבר כאן עלינו לבדוק מה מעמד של תלמידי הישיבה בכל הנוגע למגוריהם ביישוב וחובת השמירה. תלמידים שבאים ללמוד בישיבה המצויה ביישוב ספר ואשר מתגוררים ביישוב לצורך לימודיהם נחשבים כחלק מהישיבה.

מבחינת חובת הזהירות הקונקרטית הרי שאם במסגרת המגורים בישיבה או ביישוב נדרשים תלמידי הישיבה לשמור, ולצורך כך הם נדרשים לעבור אימון הרי שאימון זה נמצא במתחם האחריות של הישיבה והיא חבה חובת זהירות קונקרטית לתלמידיה אשר עוברים אימון כזה. גם אם השתמשה הישיבה לצורך כך "בספק חיצוני" והוא זה אשר התרשל אין הדבר מוריד מאחריותה.

המדינה או צה"ל במקרה הזה הינם הבעלים של המטווח המצוי בשטח בסיס צבאי והיא זו אשר מספקת את הציוד למטווח את הנשקים ואת התחמושת למתאמנים בירי. אשר על כן גם למדינה יש אחריות לבאים בשערי הבסיס בכדי להתאמן בו. עליה לוודא כי המתאמנים קיבלו הדרכה מתאימה עובר לאימון במטווח וכי הקרקע בתחומי המטווח נקיים מכל מפגע.

מאחר והוכח כי התובע נפל ממפגע ואחריותו של מנהל המטווח היתה לוודא שהמטווח נקי הרי שמכאן שמנהל המטווח לא מילא את חובתו והתרשל. מכאן המסקנה כי המדינה הפרה את חובת הזהירות המוטלת עליה.

שאלת הקשר הסיבתי העובדתי ברורה מנסיבות המקרה שכן הנזק של התובע נגרם מהנפילה במטווח כפי שעולה מהעדויות בתיק ומחוות הדעת של המומחה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

בס"ד

ת"א 39377-07-11 טל ואח' נ' ישיבת הר עציון ואח'

לפני כבוד השופט בכיר ד"ר מנחם (מריו) קליין

גם הקשר הסיבתי המשפטי מתקיים שכן צפוי שאם אנשים ירוצו על פי פקודה אל קו יורים, על משטח אשר בו מפגע הרי שיש סיכוי סביר שיפלו ויחבלו.

העולה מכל האמור לעיל שהן המדינה והן הישיבה חבים ביחד ולחוד בנזקיו של התובע.

שאלת האשם תורם

האשם התורם מהווה הגנה למזיק לא מפני עצם האחריות בנזיקין גופה, אלא מפני החובה לפצות את הניזוק על מלוא נזקו. בקביעת קיומו של אשם תורם יש תחילה לבחון אם, בנסיבות העניין, נהג הניזוק כאדם אחראי ותוך זהירות סבירה (מבחן האדם הסביר); ואם נמצא שלשאלה זו יש להשיב בשלילה, כי אז תחולק האחריות לפגיעה על פי מבחן האשמה המוסרית, דהיינו, הצבת מעשי הרשלנות של המזיק והניזוק זה מול זה כדי להשוות ולהעריך את מידתם ומשקלם של מעשיו ומחדליו של כל צד (ראו ע"א 417/81 מלון רמדה שלום נ' אמסלם, פ"ד לח(1) 72, 81; ע"א 73/86 שטרנברג נ' עיריית בני-ברק, פ"ד מג(3) 343, 350-351; ע"א 542/87 קופת אשראי וחסכון אגודה הדדית בע"מ נ' עוואד, פ"ד מד(1) 422, 438; ע"א 2245/91, 2359 ברנשטיין נ' עטיה, פ"ד מט(3) 709, 723).

ב"כ הנתבעת טוענים בסעיפים 13-15 לסיכומיהם כי התובע התרשל ואם קרה המקרה המוכחש על ידם הרי שאין לתובע להלין אלא על עצמו ויש לייחס לו אשם תורם מלא. איני יכול לקבל טענה זו ולעניין זה מקובלים עלי טענותיהם שבסעיפים 85-87 לסיכומיהם של ב"כ התובע המלומדים. עם זאת אני בכל זאת סבור שלא ניתן לפטור לגמרי את התובע בכל אשם תורם. לדידי יש לייחס שיעור מינימלי של 10% אשם תורם לתובע ולנכות אחוזים אלו מהפיצויים שיפסקו להלן.

חישובי הנזק

התובע הגיש מטעמו חוות דעת של אורטופד מומחה ד"ר אורי ספרן. אשר קבע אי כשירות זמנית של 100% ממועד התאונה ועד ל-31.12.05. נכות צמיתה בשיעור 5% בגין הפגיעה באזור השבח משמאל לפי סעיף 39(3) לתקנות הביטוח הלאומי. כמו כן נקבעה נכות צמיתה בשיעור 10% בגין צלקת מכערת ורגישה לפי סעיף 75(1)(ב) וכי הנכות הרפואית המשוקללת הינה 15%.

לטענת ב"כ התובע קביעה זו זהה לקביעת המומחה הרפואי מטעם בית המשפט ולפיכך הפנה לתחשיבי הנזק שהוגשו מטעם התובע.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

בס"ד

ת"א 39377-07-11 טל ואח' נ' ישיבת הר עציון ואח'

לפני כבוד השופט בכיר ד"ר מנחם (מריו) קליין

הנתבעת והצדדים השלישיים הגישו במשותף חוות דעת מטעמן, מאת ד"ר שמחה וסרלאוף, לפיה נותרה לתובע נכות אורטופדית בשיעור של 5% בגין תקנה 39 (3) לתקנות המל"ל וכן 10% בגין צלקת אסטטית. לעניין הנכות התפקודית טוען ב"כ הנתבעת כי התובע התגייס לצבא לאחר התאונה ושירת כקצין לוחם ולכן לא נותרה לתובע כל נכות תפקודית כפי שאף עולה מחוות הדעת של מומחה מטעם בית המשפט בעניין הנכות האורטופדית.

מעיון בחוות הדעת של מומחה בית המשפט עולה כי הנכות המשוקללת הינה 14.5%.

לאור האמור, והלכה היא בידינו כי בהיעדר סיבות טובות לכך, לא יחרוג בית המשפט מקביעת המומחים הרפואיים (ראו: ע"א 1156/92 סגל נ' סגל וכן ראו, ע"א 8288/00 קרנית נ' סיכסוך וע"א 3212/03 יצחק נהרי נ' דולב חברה לביטוח). תעמוד נכותו הרפואית של התובע בשיעור של 14.5%.

נכות תפקודית

לאחר שעיינתי ושקלתי את טענות הצדדים, בכפוף לטעמים שהובאו לעיל, מונחה על ידי הפסיקה לפיה בדרך כלל הנכות הרפואית משקפת נאמנה את הנכות התפקודית, וכשאני סבור שלפגיעה אסתטית אין משמעות ממשית לעניין הפגיעה בכושר ההשתכרות בענייננו ומשלא מצאתי טיעונים כבדי משקל בכדי לחרוג מכך לחומרא או לקולא (ראה למשל ע"א 3049/93 גירגיסיאן נ' רמזי ואח' פ"ד נב(3) 792), הנני קובע כי נכותו התפקודית של התובע בעקבות התאונה תהה זהה לנכויות הרפואיות האורטופדית, קרי 5%.

עזרת הזולת

התובע מעמיד את נזקיו בגין ראש נזק זה על סך של 20,000 ₪. ב"כ הנתבעת טוען כי מאחר ולא הרים התובע את נטל הראיה המוטל עליו להוכיח ראש נזק זה הרי שאין לפצותו בגין ראש נזק זה.

ככל שמדובר לעבר, אנו עוסקים בנזק מיוחד אשר יש להוכיחו בראיות של ממש (ע"א 327/81 ברמלי נ' חפוז פ"ד לח(3) 588, 580). יחד עם זאת, אי אפשר להתעלם ממצבו הרפואי והתפקודי של המנוח כפי שאלו עולים מהמסמכים שצורפו לתיק בית המשפט. לפי הפסיקה (ע"א 151/84 שאדיה חורי נ' בית החולים "המשפחה הקדושה", מב (1) 779) עזרת בני משפחה מעבר

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

בס"ד

ת"א 39377-07-11 טל ואח' נ' ישיבת הר עציון ואח'

לפני כבוד השופט בכיר ד"ר מנחם (מריו) קליין

למקובל (וזהו תיק בו אני מאמין שהעזרה חרגה מהמקובל בין בני משפחה) מצדיקה הענקת פיצוי בגין ראש נזק זה.

אי לכך, הנני קובע כי בגין ראש נזק זה יש מקום לפיצוי התובעים, בסכום גלובלי בסך 5,000 ש"ח.

הוצאות רפואיות ונסיעה

התובע מעמיד את הוצאותיו הרפואיות על סכום של 70,000 ₪. כמו כן דורש התובע 30,000 ₪ בגין הוצאות נסיעה.

ב"כ הנתבעת טוען כי מאחר ולא הגיש כל ראיה בדבר הוצאות רפואיות לעבר או לעתיד אין לשלם בגין ראש נזק זה.

לעבר, עסקינן בנוק מיוחד שיש להוכיח שנגרם בפועל (ראו ע"א 524/74 אסבסטוס נ' פזגז פ"ד (3) 281,285; ע"א 355/80 אנסימוב בע"מ נ' מלון טירת בת שבע פ"ד לה (2) 809,800). ואולם על פי ההלכה הרי די אם הצביע המנוח על קיומו של נזק כדי שיזכה בפיצוי, ודי באפשרות להעריך את שיעור הנזק מתוך העדויות כדי שאפשר יהיה להעניק פיצוי גלובלי, (ראה; קציר, פיצויים בשל נזק גוף עמ' 587 – 590) לדידי ולאחר שעברתי בעיון על המסמכים המצורפים לתיק בית המשפט, סבורני כי יש מקום לפיצוי התובעים בסכום גלובלי על טיפולים ונסיעות שלא כלולות ב"סל הבריאות" בסך 10,000 ₪ עבור ראש נזק זה.

כאב וסבל

סבורני שהפיצוי הראוי בגין ראש נזק זה לאור סוג הפגיעה ומהותה הוא 50,000 ₪ (ראו למשל ת"א (י-ס) 11-04-12 אלכס אוסיפוב נ' סמי חזן (14/05/14), ת"א (רמ') 05-4070 עניאל (חג'בי) אריאלה נ' אספקה לתעשייה בועז עופר בע"מ (19/11/09), ת"א (אשד') 05-1583 ניצן טורג'מן נ' עירית אשדוד (24/07/12).

אובדן השתכרות ופגיעה בכושר השתכרות

התובע מבסס את חישוביו על בסיס השכר הממוצע במשק ודורש סכום של 135,054.89 ₪. ואילו הנתבעת טוענת כי התובע הינו תלמיד ישיבה גם כיום כך שפוטנציאל ההשתכרות שלו

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

בס"ד

ת"א 39377-07-11 טל ואח' נ' ישיבת הר עציון ואח'

לפני כבוד השופט בכיר ד"ר מנחם (מריו) קליין

כתלמיד ישיבה אפסי, וכי לפי הפסיקה נכויות עד 5% מטבען שאינן עלולות להשפיע על כושר התפקוד בנוגע להשתכרות בנוגע לאדם מן הישוב. סבורני כי יש להעריך את הפיצוי בגין ראש נזק זה על דרך האומדן (ראו ע"א 525/74 אסבסטוס וכימיקלים חברה בע"מ נ' פזגז חברה לשווק בע"מ (10.07.76) פ"מ ל(3) 281, בעמ' 284 וכן ע"א 801/89 אהרון כהן נ' יוסף שבאם, מו (2) [18/03/1992] וכן ד. קציר בספרו "פיצויים בשל נזקי גוף" מהדורה רביעית בעמ' 857-858), ואני מקבל את טענת ההגנה על כי הפיצוי חייב להיות גלובלאי, אך הסכום שהציעה ההגנה נמוך ולא מקובל. על כן אני פוסק לתובע פיצוי גלובלאי עבור הפסד השתכרות בעבר ופגיעה בכושר ההשתכרות לעתיד (לרבות הפסדי פנסיה) בסך 50,000 ₪.

סוף דבר

התביעה מתקבלת והודעת צד ג' מתקבלת (במחציתה) והנתבעת וצד ג' ישלמו מחצית כל אחת לתובע את הסכומים דלעיל בניכוי אשם התורם בצירוף הוצאות משפט ושכ"ט עו"ד בשיעור 23.4% מהסך הסופי.

המזכירות תמציא פסק דין זה לצדדים בדואר רשום

ניתן היום, ה' אב תשע"ז, 28 יולי 2017, בהעדר הצדדים.

ד"ר מנחם (מריו) קליין, שופט בכיר